

HEALTH WATCH

สรุปความเคลื่อนไหว

ด้านสุขภาพมนุษย์ สัตว์เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

(1 - 31 JULY 2020)

Human

CDC เผย COVID-19 กระทบโรงแปรรูปเนื้อสัตว์อย่างหนัก ศูนย์ควบคุม และป้องกันโรคของสหรัฐฯ (Centers for Disease Control and Prevention หรือ CDC) รายงานสรุปข้อมูลเฝ้าระวังสถานการณ์โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ทั้งหมดที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ใน ๒๓ มลรัฐ พบว่ามีพนักงานติดเชื้อทั้งสิ้น ๑๖,๒๓๓ ราย เสียชีวิต ๘๖ ราย และพบว่า ๘๗% ของผู้ป่วยเป็นแรงงานต่างด้าว และชนกลุ่มน้อย ซึ่งมีความเสี่ยงสูงจากการปฏิบัติงานภายในสถานที่ปิด โดยผู้ติดเชื้อถึง ๑๒% ไม่มีอาการ และยังมีโรงงานอื่นๆ ที่ไม่ได้ตรวจสอบยืนยันผู้ติดเชื้อด้วย จึงเป็นไปได้ว่าอาจมีผู้ติดเชื้อที่ตกสำรวจอีกจำนวนหนึ่ง โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ส่วนใหญ่ได้ดำเนินมาตรการสุขภาพ และความปลอดภัย มีการจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) เจลทำความสะอาดมือ ฆ่าเชื้ออุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นใจ รวมถึงมีการตรวจคัดกรองอาการติดเชื้อในผู้ปฏิบัติงาน โดยข้อมูลจากนักวิจัยพบว่ากลยุทธ์การป้องกันการแพร่ระบาดในที่ทำงานมีส่วนในการลดความไม่เสมอภาคทางด้านสุขภาพต่อกลุ่มเสี่ยงด้วย บทเรียนจากการสืบสวนการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลในการสอบสวนโรคในสถานประกอบการอาหาร และสินค้าเกษตรอื่นๆ ได้ รวมถึงผู้ประกอบการในไทยเองอาจได้แนวคิดที่สามารถนำไปปรับมาตรการสุขภาพ และความปลอดภัยในสถานประกอบการของตนเพื่อลดความเสี่ยงให้น้อยที่สุด

👉 EU ออกแนวทางความปลอดภัยอาหารสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ระบบควบคุมคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานสำหรับสินค้าเกษตร และอาหารโดยส่วนใหญ่เป็นแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม หรือออกแบบไว้สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ที่มีการกระจายสินค้าในวงกว้าง ด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัย ความสามารถในการแข่งขัน และศักยภาพในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ แต่ผู้ผลิต และจัดจำหน่ายสินค้ารายย่อย หรือกิจการขนาดเล็ก ก็ถือเป็นส่วนสำคัญในภาคเศรษฐกิจ และสำคัญต่อความปลอดภัยของอาหารไม่แพ้กัน หน่วยงานรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของอาหารในสหภาพยุโรปได้ออกแนวทางปฏิบัติ เพื่ออาหารปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยต่างๆ เช่น ร้านขายเนื้อ ร้านเบเกอรี่ และร้านไอศกรีมระดับชุมชน ซึ่งผู้ประกอบการมักมีทักษะความรู้ความสามารถในการผลิต แต่ขาดความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เช่น เรื่องเชื้อก่อโรค จนอาจทำให้ละเลยแนวทางสุขาภิบาลอาหารได้ แนวทางข้อเสนอแนะนี้จึงมุ่งให้ความรู้พื้นฐาน และวิธีการปฏิบัติอย่างง่ายตามหลักสุขาภิบาลอาหารแก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับผู้บริโภคในชุมชน นอกจากนี้ยังมีแนวทางให้การแจกจ่ายอาหารอย่างปลอดภัยด้วย เพราะในยุโรปมีระบบการนำอาหารเหลือแต่ยังบริโภคได้ไปแจกจ่ายให้กับผู้ขาดแคลน เพื่อลดขยะอาหาร และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร แต่ภายใต้ระบบดังกล่าวก็มีความท้าทายของอายุการเก็บรักษาที่สั้นลง จึงต้องมีการบริหารจัดการที่ดีเช่นกัน

👉 แคนาดา ริเริ่มโครงการ Surplus Food Rescue Program เพื่อช่วยเหลือผู้ขาดแคลนอาหาร การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมอาหาร และร้านอาหารของแคนาดา และสหรัฐฯ อย่างมาก จนหลายแห่งต้องปิดตัวลง ซึ่งผลกระทบส่วนหนึ่งทำให้อาหารที่ยังมีคุณภาพดีต้องเหลือทิ้งเป็นปริมาณมากขึ้น และแม้ว่าความต้องการอาหารจากซูเปอร์มาร์เก็ตจะเพิ่มขึ้น ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ แต่ขณะเดียวกันธนาคารอาหาร และองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านอาหารกลับยังมีความต้องการอาหารมากขึ้น ดังนั้นหน่วยงาน Agriculture and Agri - Food Canada ประกาศใช้งบประมาณจำนวน ๕๐ ล้านเหรียญแคนาดา (ประมาณ ๑,๑๕๐ ล้านบาท) จัดตั้งโครงการ Surplus Food Rescue Program เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการแปรรูปอาหาร ผู้ผลิตอาหาร และผู้จำหน่ายอาหารของแคนาดาสามารถช่วยเหลือ สร้างความมั่นใจว่าจะมีอาหารเพียงพอ และแก้ไขปัญหาความไม่สมดุลของการกระจายอาหารที่เหลือทิ้ง (food waste) ให้แก่ชาวแคนาดาที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยรัฐบาลแคนาดาจะใช้งบประมาณดังกล่าวในการบริหาร และจัดการอาหารส่วนเกินไปยังองค์กรที่ประสบปัญหาด้านความมั่นคงของอาหาร (food insecurity) และรับรองว่าสินค้าอาหารส่วนเกิน (surplus products) ดังกล่าวจะไม่ถูกทิ้งไปอย่างไร้ค่า

👉 องค์การอนามัยโลก (World Health Organization ; WHO) รายงานโรคระบาดในมนุษย์ที่สำคัญ ได้แก่

- Middle East respiratory syndrome coronavirus (MERS-CoV) ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย (๒ ก.ค.๖๓)
- Influenza A(H๑N๒) variant virus ที่ประเทศบราซิล (๙ ก.ค.๖๓)
- Plague ที่ประเทศคองโก (๒๓ ก.ค.๖๓)

ที่ประชุม SPS ระอุ ปมมาตรการบังคับตรวจ COVID-19 สินค้าเกษตร การประชุมด้วยสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) ขององค์การการค้าโลกล่าสุด ซึ่งประเทศสมาชิกได้ยื่นเรื่องเข้าสู่การพิจารณา และมีการอภิปรายในหลายประเด็น ซึ่งหนึ่งในประเด็นที่สำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศ คือ การออกมาตรการบังคับตรวจไวรัสโรค COVID-19 ในสินค้าเกษตร และอาหาร โดยในที่ประชุมมีความกังวลจากประเทศสมาชิก รวมไปถึงสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป เพราะทางสหรัฐอเมริกาได้รับรายงานจากผู้ส่งออกว่ามีกรบังคับตรวจเชื้อโรค COVID-19 นี้ถึง 100% ของสินค้าบางรายการ ส่วนทางสหภาพยุโรปได้แสดงความเสียใจต่อการแพร่ระบาดของโรคจนทำให้กระทบต่อการผลิต และการค้า แต่ก็กังวลว่านี่จะเป็นการฉวยโอกาสใช้วิกฤตการณ์โรคระบาดเป็นข้ออ้างในการตั้งกำแพงการค้า โดยไม่มีพื้นฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ ซึ่งอาจจะกระทบการค้าสินค้าเกษตร และอาหารระหว่างประเทศจนเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงทางอาหารได้ และได้ตั้งข้อสังเกตว่าประเทศที่บังคับใช้มาตรการดังกล่าวต่อสินค้านำเข้า ได้มีการบังคับใช้มาตรการเดียวกันต่อสินค้าที่ผลิตในประเทศด้วยหรือไม่

จีน เตรียมปรับปรุงสุขอนามัยตลาดสดทั่วประเทศ หลังพบ COVID-19 ระบาด จีน เตรียมแผนดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานด้านสุขอนามัยครั้งใหญ่ภายในตลาดสดทั่วประเทศ หลังมีรายงานพบการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในตลาดสดซินฟาตี้ (Xinfadi) ซึ่งเป็นตลาดสดขนาดใหญ่ในกรุงปักกิ่ง และพบผู้ติดเชื้อไวรัสดังกล่าวจากตลาดซินฟาตี้แล้ว จำนวนกว่า 100 คน โดยคณะกรรมการกลางการตรวจสอบวินัย (Central Commission for Discipline Inspection : CCDI) ได้เปิดเผยว่าการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในกรุงปักกิ่งครั้งนี้ ไม่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงความสกปรก และความไม่เป็นระเบียบของตลาดสดในจีนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงระบบการจัดการและการบริหารที่ต่ำกว่ามาตรฐาน โดยเฉพาะระบบการระบายน้ำ และการบำบัดน้ำเสียภายในตลาดสดแห่งนี้ ที่ถูกสร้างขึ้นเมื่อ 20-30 ปีที่แล้ว แต่ไม่ได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมเลย ทั้งนี้ล่าสุดเจ้าหน้าที่เมืองอู่ฮั่น (Wuhan) ซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ได้ตรวจสอบอุปกรณ์ และระบบระบายน้ำของตลาดสินค้าเกษตร 104 แห่ง และซูเปอร์มาร์เก็ต 107 แห่ง รวมมากกว่า 3,000 รายการ เพื่อตรวจหาเชื้อไวรัสดังกล่าวด้วย ซึ่งจากผลการตรวจสอบพบว่าเป็นลบทั้งหมด อนึ่งจีนได้ประกาศห้ามทำการค้า และบริโภคสัตว์ป่าในจีนทุกประเภท เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 แต่ยังคงเว้นให้กับสินค้าที่ถูกจัดให้เป็นยาแผนโบราณเท่านั้น

จีน แจงพบเชื้อ COVID-19 บนบรรจุภัณฑ์กุ้งแช่แข็งนำเข้าจากเอกวาดอร์ สำนักงานความปลอดภัยด้านอาหารส่งออก และนำเข้า สังกัดกระทรวงศุลกากรจีน รายงานผลการตรวจสอบอาหารแช่แข็งนำเข้า รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ และตู้ขนส่งสินค้า 223,000 ตัวอย่าง พบการปนเปื้อนเชื้อไวรัส COVID-19 จำนวน 6 ตัวอย่าง บนบรรจุภัณฑ์ด้านนอก และภายในตู้ขนส่งสินค้ากุ้งแช่แข็ง ที่นำเข้าจากโรงงาน 3 แห่งของเอกวาดอร์ ซึ่งในส่วนตัวกุ้ง และบรรจุภัณฑ์ด้านในไม่พบการปนเปื้อนของเชื้อ แต่ได้สั่งระงับการนำเข้ากุ้งแช่แข็งจากโรงงานที่ผลิต และเรียกคืนกุ้งแช่แข็งที่ผลิตหลังวันที่ 12 มีนาคม 2563 เพื่อทำลายแล้ว ทั้งนี้แม้จะยังไม่มียุทธศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์ยืนยันการติดเชื้อไวรัส COVID-19 จากอาหารทะเลแช่แข็งสู่ผู้บริโภค แต่เมื่อเดือนที่ผ่านมา ก็พบเชื้อไวรัสดังกล่าวปนเปื้อนบนอุปกรณ์ที่สัมผัสกับปลาแช่แข็งนำเข้า ทำให้ทางจีนเพิ่มการสุ่มตรวจหาเชื้อดังกล่าวจากผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งอย่างเข้มงวด นอกจากนี้จีนยังระงับการนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ และอาหารทะเลจากโรงงานแปรรูปในหลายประเทศ อาทิ บราซิล สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และเยอรมนี เพื่อเป็นการป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 เพราะคาดว่าโรงงานผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ และอาหารทะเลเหล่านั้น อาจมีผู้ปฏิบัติงานติดเชื้อ และทำให้ผลิตภัณฑ์ปนเปื้อนได้

เชื้อ Cyclospora ระบาดจากสลัดผักสดในอเมริกา สหรัฐอเมริการายงานการระบาดของเชื้อ Cyclospora ในแถบมิดเวสต์ 7 รัฐ ซึ่งทำให้ผู้ป่วยทั้งสิ้น 76 ราย โดยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 16 ราย ทั้งนี้การสอบสวนโรดยังคงดำเนินการอยู่ แต่ข้อมูลเบื้องต้นพบว่าผู้ป่วยได้รับเชื้อมาจากผักสลัดสด จึงมีการสั่งจำหน่ายผักสลัดสดกลุ่มดังกล่าว และแจ้งเตือนประชาชนให้งดการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยง ตลอดจนเฝ้าระวังสังเกตอาการแล้ว นอกจากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งองค์การอาหาร และยาสหรัฐฯ (FDA) และกรมควบคุมโรคสหรัฐฯ (CDC) ยังร่วมกันสอบสวนหาสาเหตุของการระบาดครั้งนี้ด้วย เชื้อ Cyclospora เป็นเชื้อโปรโตซัวที่สามารถก่อโรคได้ในมนุษย์ โดยสามารถปนเปื้อนมากับอาหารสดต่างๆ เมื่อรับประทานเข้าไปแล้วเชื้อจะเข้าฝังตัวบริเวณลำไส้เล็ก ทำให้เกิดอาการอาหารเป็นพิษ ปวดท้อง เบื่ออาหาร ผู้ผลิตจึงควรให้ความสำคัญต่อการกำกับควบคุม และบริหารจัดการระบบคุณภาพอย่างเคร่งครัด เพื่อลดความเสี่ยงจากการปนเปื้อนเชื้อนี้ และเชื้อก่อโรคอื่นๆ ให้กับผู้บริโภค ตลอดจนป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นต่อการส่งออก

จีน ระวังการนำเข้าจากโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์รายใหญ่ของบราซิล กระทรวงศุลกากรจีน (The General Administration of Customs China) ประกาศระงับการนำเข้าเนื้อหมูจากโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์รายใหญ่ของบราซิล ๒ เครื่องด้วยกัน เนื่องมาจากความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ หลังจากที่เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ผ่านมาพบการระบาดของเชื้อดังกล่าวเป็นระลอกที่สองในตลาดค้าเนื้อของกรุงปักกิ่ง จีนจึงเพิ่มความระมัดระวังต่อผู้ส่งออกเนื้อสัตว์มากขึ้น และขอให้ผู้ส่งออกเนื้อสัตว์ทั่วโลกรับรองว่าผลิตภัณฑ์เหล่านั้นปราศจากการปนเปื้อนของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ซึ่งทางผู้ประกอบการที่ถูกแจ้งระงับรวมทั้งผู้บรรจรายอื่นๆ ได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว แต่กระนั้นโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ทั้งสิ้น ๖ แห่งของผู้ประกอบการทั้งสองเครื่องนั้น ก็ยังถูกระงับการส่งออกโดยจีนอยู่ เนื่องจากความกังวลจากการมีผู้ติดเชื้อกว่า ๑,๐๐๐ รายที่ทำงานในโรงฆ่าสัตว์ทั่วบราซิล ทั้งนี้จีนนับเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ที่สุดสำหรับเนื้อหมู เนื้อวัว และเนื้อไก่จากบราซิล กรณีนี้ถือเป็นการระงับการนำเข้าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ต่อเนื่องจากการระงับการนำเข้าปลาแซลมอนจากผู้ผลิตรายใหญ่ของนอร์เวย์ และสหราชอาณาจักรก่อนหน้านี้

จีน เหย่นำเข้าเนื้อสัตว์เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ ผู้สื่อข่าวจีนเพิ่มการนำเข้าเนื้อสัตว์หลังประสบปัญหาการผลิตที่ลดลงในประเทศ เนื่องจากการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African swine fever: ASF) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ส่งผลให้ต้องทำลายสุกรในประเทศไปเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลจากกระทรวงศุลกากรจีนพบว่า ในช่วงปี ๒๕๖๓ จีนมีการนำเข้าเนื้อหมูรวมถึงเครื่องใน ในเดือนพฤษภาคม ปริมาณ ๘๑๓,๐๐๐ ตัน ส่วนในเดือนมิถุนายนนำเข้าปริมาณ ๘๙๖,๐๐๐ ตัน ซึ่งมากกว่าเดือนพฤษภาคม ถึง ๙.๘% นอกจากนี้ยังพบว่าในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน จีนมีการนำเข้าเนื้อหมูเพิ่มขึ้นถึง ๑๔๐% จากปีที่ผ่านมา ด้วยปริมาณการนำเข้า ๒.๑๒ ล้านตัน ส่วนการนำเข้าเนื้อวัวก็เพิ่มขึ้น ๔๒.๙% เป็นปริมาณการนำเข้า ๙๙๗,๐๐๐ ตัน โดยการนำเข้าในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม ๒๕๖๓ อยู่ที่ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน ซึ่งมากเป็น ๒ เท่าจากก่อนหน้า ข้อมูลจากสำนักข่าวรอยเตอร์พบว่า มีการนำเข้าเนื้อสัตว์มากกว่าในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้วถึง ๗๓.๕% ข้อมูลจากนักวิเคราะห์อาวุโสท่านหนึ่ง ระบุว่าราคาที่ราคาหมูมีชีวิตค่อนข้างลดลงในช่วงเดือนพฤษภาคม ทำให้มีการคาดการณ์ว่าอาจทำให้ปริมาณการนำเข้าเนื้อสัตว์จะลดลง แต่สิ่งที่คาดการณ์ดังกล่าวกลับไม่ได้เกิดขึ้น นอกจากนี้แล้วยังมีการคาดการณ์เพิ่มเติมว่าในเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๓ การนำเข้าเนื้อสัตว์จะลดลงอีกเป็นปริมาณมาก เนื่องจากปัญหาด้านการขนส่ง ที่เกิดจากการตรวจสอบการปนเปื้อนของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ในเนื้อสัตว์นำเข้าทั้งแบบแช่เย็น และแช่แข็ง นอกจากนี้จีนยังได้ระงับการนำเข้าเนื้อสัตว์จากผู้จัดหาต่างประเทศไปแล้วมากกว่า ๒๐ ประเทศ หลังจากที่มีรายงานว่าพนักงานโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ของประเทศเหล่านั้นติดเชื้อ COVID-๑๙

ไอร์แลนด์ จัดโครงการเยียวยาผู้เลี้ยงสัตว์ปีกข้าหวัดนก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร อาหาร และทะเล ของประเทศไอร์แลนด์ ประกาศตั้งโครงการสนับสนุนด้านการเงิน ให้กับเจ้าของสัตว์ปีกที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสไข้หวัดนก ซึ่งระบาดมาตั้งแต่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยการระบาดครั้งนี้เกิดจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ H๖N๑ ที่ไม่รุนแรง ทั้งนี้แม้การระบาดครั้งนี้จะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อด้านความปลอดภัยของอาหาร แต่ก็ส่งผลกระทบต่อผลผลิต เพราะเจ้าของก็จำเป็นต้องทำลายสัตว์เพื่อควบคุมโรคเช่นกัน โครงการดังกล่าวมีขึ้นเพื่อชดเชยความเสียหายสำหรับเจ้าของสัตว์ปีก ที่ต้องให้ความร่วมมือกำจัดสัตว์ปีกอย่างถูกวิธี โดยรายละเอียด และเงื่อนไขของโครงการจะประกาศเพิ่มเติมในภายหลัง ทั้งนี้ทางกระทรวงฯ ยังได้มีการร่วมมือกับตัวแทนของภาคอุตสาหกรรมผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ในการส่งเสริมให้มีมาตรการจัดการความเสี่ยงในอนาคตด้วย

เยอรมนี ดันกฎหมายห้ามฆ่าลูกเจี๊ยบเพศผู้ โดยปกติแล้วในอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่ไข่มักไม่นิยมเลี้ยงไก่เพศผู้ เพราะสำหรับกรเลี้ยงไก่ไข่นั้น ไก่เพศผู้ก็ไม่สามารถให้ไข่ได้ การเลี้ยงลูกเจี๊ยบเพศผู้จึงไม่คุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้มีการกำจัดด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้เครื่องบดหรือรมแก๊ส แต่กระบวนการที่ปฏิบัติในปัจจุบันอาจไม่เหมาะสมเมื่อพิจารณาด้านมนุษยธรรม และสวัสดิภาพสัตว์ ล่าสุดรัฐมนตรีเกษตรแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้ออกมาเปิดเผยว่า กระทรวงกำลังผลักดันร่างกฎหมายในประเทศห้ามการกำจัดลูกเจี๊ยบเพศผู้ จากสถิติปัจจุบันที่กำจัดถึงปีละกว่า ๔๕ ล้านตัว โดยจะผลักดันให้ผู้ประกอบการพิจารณาใช้เทคโนโลยีการกำหนดเพศไก่ ที่สามารถแยกไข่ที่ไม่ได้รับการผสม และไข่ที่เป็นเพศผู้ไปแปรรูปก่อนจะฟักเป็นตัว ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพัฒนา หากมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวขึ้นจริง ผู้ประกอบการในเยอรมนีก็อาจจำเป็นต้องหาวิธีทางเลือกเพื่อหลีกเลี่ยงการฆ่าลูกเจี๊ยบเพศผู้ ซึ่งอาจนำไปสู่การนำเข้าเฉพาะลูกเจี๊ยบเพศเมียเข้าสู่กระบวนการเลี้ยงในประเทศได้ ความเคลื่อนไหวที่สะท้อนความกังวลเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์ของเยอรมนีครั้งนี้ อาจทำให้เกิดความตื่นตัวในประเทศอื่นๆ และขึ้นการตัดสินใจของผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าได้ จึงอาจเป็นความจำเป็นของผู้ประกอบการต่อไปในอนาคตที่จะต้องแสวงหา หรือพัฒนาเทคโนโลยีทดแทนที่เหมาะสมต่อไป

เอเชีย

OIE รายงานโรคระบาดในสัตว์ปีก (Disease Information ; report date) โดยสรุปสถานการณ์ ใช้วัตถุดิบ ดังต่อไปนี้

- ออสเตรเลีย พบการติดเชื้อ H5N1 (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๔๓,๕๐๐ ตัว ป่วย ๔๓,๕๐๐ ตัว (๑๐๐.๐๐%)
- ฟิลิปปินส์ พบการติดเชื้อ H5N1 (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๓๙,๑๖๑ ตัว ป่วย ๔๗๕ ตัว (๑.๒๑%)
- เวียดนาม พบการติดเชื้อ H5N1 (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๘,๑๐๐ ตัว ป่วย ๕,๕๐๐ ตัว (๖๗.๙๐%)

แอฟริกา

- แอฟริกาใต้ พบการติดเชื้อ H5N1 (HPAI) ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๑,๘๐๐ ตัว ป่วย ๘๒๗ ตัว (๔๕.๙๔%)

☞ OIE รายงานโรคระบาดในสัตว์ปีก (Disease Information ; report date) โดยสรุปสถานการณ์ นิวคาสเซิล ดังต่อไปนี้

ยุโรป

- บัลแกเรีย พบการติดเชื้อ Newcastle ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๑๖๑ ตัว ป่วย ๑๐๔ ตัว (๖๔.๖๐%)

เอเชีย

- รัสเซีย พบการติดเชื้อ Newcastle ในสัตว์ปีก สงสัยติดเชื้อ ๑๒๐ ตัว ป่วย ๒ ตัว (๑.๖๗%)

☞ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศชะลอการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรไทย ซึ่งสัตว์ปีก จำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน น้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ รวมถึงซากสัตว์ปีกดังกล่าว เป็นเวลา ๙๐ วัน ที่มีแหล่งกำเนิดจาก

- ประเทศอินโดนีเซีย นับตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศเยอรมนี, แอฟริกาใต้ และเวียดนาม นับตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศบัลแกเรีย และโปแลนด์ นับตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศฮังการี และสหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓
- ประเทศอินเดีย, ไต้หวัน และจีน นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
- ประเทศยูเครน นับตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

OIE รายงานโรคระบาดในสุกรและสัตว์กีบที่สำคัญ (Disease Information ; report date) ดังต่อไปนี้

- พบการติดเชื้อ African swine fever (ASF) ในสุกรที่ประเทศจีน, พม่า, เกาหลี, เวียดนาม, โรมาเนีย, กรีซ, โปแลนด์, ฮังการี, รัสเซีย, ยูเครน, แอฟริกาใต้, ลัตเวีย, ไนจีเรีย และมอลโดวา
- พบการติดเชื้อ Classical swine fever (CSF) ในสุกรที่ประเทศญี่ปุ่น
- พบการติดเชื้อ Foot and mouth disease (FMD) ในสุกร, วัว, แพะ, แกะ ที่ประเทศรวันดา, มาลาวี และลิเบีย
- พบการติดเชื้อ Anthrax ในวัว และแกะ ที่ประเทศอาเซอร์ไบจาน, โรมาเนีย และอิตาลี

☞ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศชะลอการนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรไทย ซึ่งสุกร หมูป่า หรือซากสุกร ซากหมูป่า เป็นเวลา ๙๐ วัน ที่มีแหล่งกำเนิดจาก

- ประเทศกัมพูชา และลาว นับตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศบัลแกเรีย, อินโดนีเซีย, จีน, เกาหลี, ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม นับตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ประเทศพม่า, ฮังการี, เบลเยียม และโปแลนด์ นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

อีก ๔๐ ปีหมีขั้วโลกจะสูญพันธุ์เพราะโลกร้อน ผลการวิจัยโดยมหาวิทยาลัยโตรอนโตของแคนาดาซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร Nature Climate Change ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ หรือภาวะโลกร้อน จะทำให้ประชากรหมีขั้วโลกเสี่ยงสูญพันธุ์ภายในปี ๒๑๐๐ หรืออีก ๔๐ ปีข้างหน้า เนื่องจากน้ำแข็งขั้วโลกซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยละลาย หมีขั้วโลกจะถูกบีบบังคับให้อพยพไปอยู่บนพื้นดิน ทำให้การล่าแมวน้ำเป็นไปได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้หมีขั้วโลกต้องนำไขมันที่เก็บสะสมไว้ออกมาใช้ ซึ่งวิธีนี้เป็นอันตรายกับหมี นอกจากนี้ นักวิจัยยังพบว่าลูกหมีขั้วโลกตกอยู่ในความเสี่ยงที่สุด เมื่อตกอยู่ในภาวะต้องอดอาหาร ขณะที่หมีตัวเต็มวัยเพศเมียที่ไม่มีลูกจะได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

☞ “เบอร์เกอร์คิง” เดินหน้านโยบายสู่ภาวะโลกร้อนด้วยเนื้อวัวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดชื่อดังอย่าง เบอร์เกอร์คิง (Burger King) ประกาศยึดมั่นเจตนารมณ์ต่อสู้กับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศโลกอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเปลี่ยนมาใช้เนื้อวัวจากฟาร์มที่ให้อาหารจำพวกพืชมากขึ้น เพื่อลดการปล่อยแก๊สมีเทนที่เป็นส่วนหนึ่งของแก๊สเรือนกระจก โดยได้เริ่มส่งเสริมให้มีการป้อนตะไคร้เสริมให้วัวกิน ซึ่งจะช่วยให้วัวปล่อยแก๊สดังกล่าวน้อยลง และเนื่องจากวัวกลุ่มนี้ได้นำมาใช้ในการผลิตเนื้อวัวใหม่ที่มีชื่อ Reduced Methane Emissions Beef Whopper หน่วยงาน Environmental Protection Agency ระบุว่า แก๊สเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากภาคเกษตรกรรมนั้น ประมาณ ๑๐% ของการปล่อยแก๊สดังกล่าวในสหรัฐฯ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๘ และแก๊สมีเทนจากวันนั้นมีสัดส่วนราว ๑ ใน ๔ ของแก๊สจากภาคการเกษตร

☞ โอกาสแพร่ระบาด “ตักแตนทะเลทราย” และ “ตักแตนไม้” ในไทย ข้อมูลจากสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร พบว่าตักแตนที่ระบาดในทวีปแอฟริกา แล้วเริ่มระบาดในอินเดีย เนปาล และจีนทางตอนใต้ขณะนี้ คือ “ตักแตนทะเลทราย” (Schistocerca gregaria) ซึ่งตัวเต็มวัยจะมีลักษณะเป็นสีน้ำตาล หรือเหลือง โดยตักแตนชนิดนี้สามารถกินทุกส่วนของพืชตั้งแต่ใบจนถึงราก ส่วนตักแตนที่แพร่ระบาดในลาวขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการตรวจสอบ แต่คาดว่าจะเป็นคนละชนิดกับตักแตนทะเลทราย เพราะการแพร่ระบาดของตักแตนในลาวช่วง ๓-๔ ปีที่ผ่านมาพบว่าเป็น “ตักแตนไม้” (Ceracris kangsui) ซึ่งที่ผ่านมาสร้างความเสียหายแก่พืชตระกูลไม้ พืชตระกูลหญ้า พืชตระกูลปาล์ม ข้าว และข้าวโพด อย่างไรก็ตามโอกาสที่จะเกิดการแพร่ระบาดของตักแตนทะเลทรายมายังไทยเป็นไปได้น้อยมาก เพราะสภาพภูมิอากาศของไทยไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต และขยายพันธุ์ของตักแตนชนิดนี้ โดยทางสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ได้มีการติดตามการแพร่ระบาดและการเคลื่อนย้ายของตักแตนทั้ง ๒ ชนิดอย่างใกล้ชิด โดยได้มีมาตรการเฝ้าระวังรองรับไว้ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๓

☞ ไอร์แลนด์ และนิวซีแลนด์หวั่น พบสารพิษในหอยทะเลเพิ่มสูงขึ้นในฤดูร้อน ขณะนี้ซีกโลกเหนือกำลังเข้าสู่ฤดูร้อน ซึ่งทำให้มีช่วงกลางวันยาวนาน ส่งเสริมการเจริญเติบโตของสาหร่ายต่างๆ ที่อาศัยแสงอาทิตย์ในการเจริญเติบโต รวมไปถึงสาหร่ายชนิดที่มีพิษ ซึ่งทำให้เกิดการสะสมสารพิษในหอยสองฝาหลายชนิดจนถึงระดับที่เป็นอันตราย ในประเทศไอร์แลนด์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงแจ้งเตือนให้ประชาชนไม่จับหอยธรรมชาติมาบริโภคเอง ตลอดจนให้ระงับการจำหน่ายหอยจากฟาร์มในบริเวณที่พบสารพิษสะสมสูง ซึ่งประกอบไปด้วยชายฝั่งด้านตะวันตก และตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ โดยสารพิษที่พบส่วนใหญ่คือพิษที่ทำให้ท้องร่วง diarrhetic shellfish poisoning (DSP) ซึ่งทำให้เกิดอาการอาหารเป็นพิษชั่วคราว และพบสารพิษที่ทำให้เป็นอัมพาต paralytic shellfish poisoning (PSP) ซึ่งพบได้น้อยกว่า แต่สามารถก่อโรคได้รุนแรง โดยไม่สามารถสังเกตความแตกต่างจากหอยที่ปลอดภัยได้ด้วยตาเปล่า และสารพิษไม่ถูกทำลายด้วยความร้อน หรือการแช่แข็ง ทางด้านประเทศนิวซีแลนด์ก็พบสารพิษในหอยปริมาณสูงเป็นบางบริเวณเช่นกัน และได้ดำเนินการห้ามประชาชนจับหอย และระงับการจำหน่ายสำหรับฟาร์มในบริเวณจนกว่าสถานการณ์สาหร่ายจะดีขึ้น หอยสองฝาเป็นสัตว์ที่กินอาหารโดยการกรองสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในน้ำ ซึ่งรวมไปถึงสาหร่ายเซลล์เดียวชนิดต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงสาหร่ายชนิดที่สร้างสารพิษได้ด้วย โดยปกติแล้วเมื่อหอยกินสาหร่ายที่มีพิษเข้าไปพิษของสาหร่ายมักไม่ทำอันตรายต่อหอยเอง แต่จะสะสมในหอยและทำให้เกิดอันตรายในมนุษย์ที่บริโภคหอยได้

☞ ภาคอุตสาหกรรมเกษตรเวียดนาม ขีดตั้งปฏิรูปการผลิต เหตุค่าเช่าข่มขูดน้ำเข้า ภาคอุตสาหกรรมเกษตรเวียดนามเริ่มมีความตื่นตัว และกังวลว่าจะได้รับผลกระทบจากการที่หลายประเทศเริ่มมีข้อกำหนดการนำเข้าที่รัดกุม ไม่ว่าจะเป็นจีนที่ยกระดับการตรวจสอบความปลอดภัย การกักกัน และการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) สำหรับอาหาร และสินค้านำเข้าเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าสด สินค้าแช่แข็ง สินค้าเกษตรแปรรูป เนื้อสัตว์ และอาหารทะเล ส่วนเกาหลีใต้ก็ออกข้อกำหนดชั่วคราวสำหรับป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ มุมมองของผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตร และบริษัทผู้ส่งออกผลไม้เห็นว่าภาคการผลิตสินค้าเกษตรโดยเฉพาะผักผลไม้ของเวียดนามต้องยกระดับมาตรฐานอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถจัดหาผลผลิตที่มีมาตรฐานด้านคุณภาพ และอาหารปลอดภัยสอดคล้องกับข้อกำหนดระหว่างประเทศ นอกจากนี้ต้องเป็นไปตามมาตรการกักกันพืช ปรับเปลี่ยนการบันทึกข้อมูลตามสอมาใช้ระบบดิจิทัล และพิจารณานำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต และแปรรูป นอกจากความท้าทายจากด้านประเทศคู่ค้าแล้ว ในปัจจุบันผลไม้ท้องถิ่นของเวียดนามก็กำลังเผชิญกับการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งสำคัญ เช่น กัมพูชา ที่มีการส่งเสริมการส่งออกมะม่วงไปยังเกาหลีใต้ และจีนที่ขยายการผลิตแก้วมังกรภายในประเทศอีกด้วย

